

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 9P/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720200785
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2020:2720200785.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/X, J., t.č. Centrum pre deti a rodiny Holíč, Rodinné domky 1, Holíč, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matka C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. X, Y., otec O. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Pezinok, t.č. G. XXX, Č., v konaní o nariadení náhradnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e nad mal. T. Y., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Holíč, Rodinné domky 1293/1, 908 51 Holíč.

II. Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na mal. T. vo výške 80,00 Eur mesačne splatných vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Holíč, Rodinné domky 1293/1, 908 51 Holíč s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

III. Matka j e p o v i n n á platiť výživné na mal. T. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, splatných vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Holíč, Rodinné domky 1293/1, 908 51 Holíč s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd r u š í neodkladné opatrenie ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Skalica sp. zn. 8PPom/1/2020 - 22 zo dňa 06.05.2020 počnúc právoplatnosťou rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 8PPom/1/2020 - 31 zo dňa 02.06.2020 súd začal konanie bez návrhu o nariadenie náhradnej starostlivosti o mal. dieťa: T. Y., nar. XX.XX.XXXX. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.06.2020.

2. Uznesením sp. zn. 8PPom/1/2020 - 22 zo dňa 06.05.2020 dočasne zveril mal. T. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Holíč, matke a otcovi určil výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Holíč. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2020.

3. Na pojednávanie sa matka maloletého dieťaťa nedostavila, o termíne pojednávania bola upovedomená telefonicky pričom uviedla, že o termíne pojednávania je oboznámená. Zo svojej neúčasti na pojednávaní sa neospravedlnila.

4. Súd v zmysle § 31 CMP konal v neprítomnosti matky.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletej, uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 8PPOm/1/2020 - 31 zo dňa 02.06.2020, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zo dňa 20.08.2020, správou spol. K., S..D.. a spoločnosti D. P. D..O..M.., ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci:

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 20.08.2020 mal súd preukázané, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 5P/12/2013 - 40 zo dňa 30.04.2013 zverená do osobnej starostlivosti matky p. C. Y.. Mal. T. spolu s matkou žila v domácnosti u p. W. C.Á., nar. XX.XX.XXXX, v OO.. Maloletá tam mala vytvorené podmienky pre zdravý psychický aj fyzický vývin. Matka zabezpečovala starostlivosť o výchovu o mal. T. sama, otec sa s maloletou kontaktoval prevažne telefonicky. Matka sa o maloletú riadne starala do apríla 2019. Od tejto doby začala matka opúšťať domácnosť na dva aj tri dni a mal. T. nechávala v starostlivosti p. C. W., ktorá uvedené nemienila znášať a matku z podnájmu vypovedala. O mal. T. sa starala do konca školského roku 2018/2019 a kontaktovala otca maloletej p. Y., ktorý si chcel maloletú dať zveriť do osobnej starostlivosti, maloletú si brával na víkendy a zabezpečoval ju finančne. Matka sa úradu v tom čase vyjadрила, že nemá záujem sa starať o maloletú, nechávala ju doma samú preto, že nechce akceptovať jej nového priateľa. Uviedla, že si chce usporiadať život a vyriešiť bývanie, potom by si chcela zobrať maloletú k sebe. Otec sa aj s partnerkou dostavili na úrad kde uviedli, že majú záujem sa starať o maloletú. Otec prisľúbil, že si bude brať mal. T. na čas do skončenia školského roka na víkendové pobyty a cez letné prázdniny bude u neho. Taktiež maloletej zabezpečia, aby od nového školského roka 2019/2020 mohla navštevovať školu v C.. Nakoľko však mal. T. mala aj naďalej záujem byť v kontakte s matkou, toto sa nepáčilo ani otcovi, ani jeho partnerke a maloletú zaviezli späť k matke. Uvádali, že matka im na maloletú nedávala žiadne peniaze a stále mal. T. telefonicky kontaktovala. Taktiež uviedli, že sa budú sťahovať do Č. a kým si upravia pomery žiadali, aby bola mal. T. zverená do ústavnej starostlivosti. Matka si maloletú zobrala späť, pričom spolu bývali v Azylovom dome v Skalici. Toto sa však nepáčilo otcovi maloletej, ktorý chcel, aby bola maloletá umiestnená do ústavnej starostlivosti. Pri návštevách v azylovom dome neboli zo strany úradu zistené žiadne nedostatky. Dňa 15.04.2020 kontaktovala úrad matka mal. T. a oznámila, že sa dňa 08.04.2020 odsťahovala z azylového domu. Dôvod odchodu neuviedla. S maloletou sa nasťahovala k svojej kamarátke p. Y., táto im však neposkytla ubytovanie a s maloletou matka nemala kam ísť. Matka chcela, aby bola mal. T. umiestnená do ústavnej starostlivosti. Matka sa s maloletou nachádzala v Y., adresu neuviedla. Dňa 01.05.2020 si maloletú zobral otec, pričom keď ju chcel matke vrátiť, táto sa neozývala. Otec uviedol, že sa o maloletú nemôže starať, nakoľko žije na ubytovni. Maloletá sa toho času nachádzala u priateľky otca v Č., ktorá sa o ňu taktiež starať nemôže. Matka na telefonáty a správy úradu nereagovala a úrad na matku a otca podal trestné oznámenie za zanedbanie povinnej starostlivosti o zverenú osobu.

Maloletá následne bola umiestnená v CDR Holíč, kde sa dobre adaptovala. Nespôsobuje žiadny výchovné problémy, je priateľská a rešpektuje authority dospelých. Od septembra bude navštevovať piaty ročník ZŠ v Holíči. Prázdniny trávila maloletá na pobytoch u rodinnej známej p. C.j v OO. a taktiež bola na tábore, ktoré organizovalo CDR Holíč.

Matka o maloletú neprejavuje žiadny záujem. Otec maloletú navštevuje a je s ňou v telefonickom kontakte, starostlivosť o ňu zabezpečovať nedokáže, nakoľko nemá zabezpečené ubytovanie.

7. Z výsluchu otca maloletej súd zistil, že zatiaľ súhlasí s tým, aby bola mal. T. umiestnená v CDR v Holíči. Neskôr by chcel, aby s ním bývala. Platí pravidelné výživné vo výške 28,74 €. V súčasnej dobe už nepracuje u zamestnávateľa K., S..D.. Y., ukončil pracovný pomer pre nízku mzdu. Dosahoval príjem len 500,00 eur mesačne v prepočte. Teraz pracuje brigádne na sezónne práce, mal by dostať asi 25.000,- Kč. Hľadá si iné zamestnanie. Býva u svojej priateľky, ktorej dáva všetky peniaze, ktoré zarobí a ona uskutočňuje platby. Mal. T. navštevuje pravidelne asi 1x za 14 dní. Navštevuje ju s priateľkou, vždy jej niečo prinesie, oblečenie, prípadne ovocie. Na otázku kolízneho opatrovníka, aký vzťah má T. s otcovou priateľkou, tento uviedol, že má s ňou dobrý vzťah, o čom sa aj mal. T. vyjadřila pri prípadovej konferencii, ktorá sa uskutočnila v CDR Holíč.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že maloletá je v pravidelnom kontakte so svojim otcom, ktorý ju navštevuje, čo potvrdila aj mal. T.. Po rozhovore so soc. pracovníčkou CDR. P. Feherovou bolo KO oznámené, že matka neprejavuje o mal. žiaden záujem, nenavštevuje ju, netelefonuje jej a ani neplatí výživné. Na základe tel. rozhovoru s matkou bolo zistené, že matka si nemôže zobrať do svojej starostlivosti maloletú, čo však bližšie neodôvodnila a viac sa k veci nevyjadrila. Na základe uvedeného opatrovník navrhol, aby bola mal. umiestnená do ústavnej starostlivosti v CDR Holíč.

9. Zo správy Centra pre deti a rodiny Holíč zo dňa 28.09.2020 má súd preukázané, že súhlasia, aby bola mal. T. Y., nar. XX.XX.XXXX umiestnená v ich centre. Ďalej oznámili, že otec maloletú navštevuje spolu s priateľkou, naposledy dňa 19.09.2020, pravidelne je s ňou v kontakte.

10. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a
b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

14. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

21. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená, alebo je vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave. Výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená v prípadoch, keď ešte nie je narušená, ale je tu reálna možnosť jej narušenia, ktorá spočíva najmä v zlom rodinnom prostredí, nedostatku mravnej a výchovnej spôsobilosti rodičov (napr. rodičia sa dopúšťajú trestnej činnosti, ohrozovania mravnej výchovy a pod.) Môže ísť o prípady, keď rodičia nadmerne požívajú alkoholické nápoje, nestarajú sa o dieťa, neposkytujú dieťaťu ani základné hygienické, materiálne a iné podmienky, nezabezpečujú dohľad nad maloletým dieťaťom a pod., teda vo výchovnom prostredí, v ktorom dieťa žije, sú závažné nedostatky spôsobilé narušiť výchovu maloletého dieťaťa. Ústavná starostlivosť nariadená z tohto dôvodu je opatrením predovšetkým preventívneho charakteru. Prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov, môžu spočívať v objektívnych dôvodoch na strane rodičov (väzba, výkon trestu odňatia slobody, smrť rodičov, ochorenie rodičov a pod.), alebo na strane dieťaťa (napr. duševná porucha dieťaťa). V takýchto prípadoch nariadeniu ústavnej starostlivosti nemusia predchádzať iné výchovné opatrenia, najmä ak by nevedli k náprave a mohli by znamenať ohrozenie výchovy maloletého dieťaťa, výchova dieťaťa nemusí byť ešte narušená a cieľom je predísť ohrozeniu a narušeniu výchovy maloletého dieťaťa zabezpečením osobnej starostlivosti o dieťa.

24. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutočného stavu veci vyvodil súd právny záver, že je potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť nad mal. T. a rodičom upraviť rozsah vyživovacej povinnosti. V konaní bolo preukázané, že matka a otec nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, matka o maloletú T. neprejavuje žiadny záujem a otec nemá vytvorené podmienky, i keď o maloletú prejavuje skutočný záujem svojimi návštevami a telefonickým hovormi. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa navrhol, aby súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti dieťaťa, nakoľko je to v jeho záujme. Súd na základe uvedených skutočností vyvodil záver, že výchova maloletého dieťaťa je tak vážne ohrozená, že je potrebné nariadiť maloletej ústavnú starostlivosť. Z uvedených dôvodov rozhodol súd o nariadení ústavnej starostlivosti dieťaťu v Centre pre deti a rodiny Holíč, Rodinné domky 1, 908 51 Holíč, kde bola maloletá umiestnená na základe neodkladného opatrenia.

25. Zo správy bývalého zamestnávateľa otca spoločnosti DYAS.EU, a.s. zo dňa 03.09.2020 bolo zistené, že otcov pracovný pomer trval od 22.04.2020 do 28.07.2020 s priemerným mesačným príjmom 15.384,- Kč. Z vyjadrenia otca na pojednávaní však vyplýva, že u súčasného zamestnávateľa by mal dostať mzdu cca 25.000,- Kč.

26. Zo správy spoločnosti SEMIS TRADE, s.r.o. Senica zo dňa 28.09.2020 súd zistil, že matka pracovala v tejto spoločnosti na dohodu o pracovnej činnosti od 23.06.2020 do 21.07.2020. S menovanou bola dohoda ukončená pre neplnenie si pracovných povinností, boli sťažnosti na jej prácu alebo neprišla vôbec do práce. Výška čistej mzdy za 6/2020 bola 86,78 € a za 7/2020 vo výške 171,00 €.

27. Zverením maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti súčasne vzniká matke a otcovi dieťaťa povinnosť poskytovať maloletej výživné, ktoré sú matka a otec povinní poukazovať Centru pre deti a rodiny Holíč, Rodinné domky 1, 908 51 Holíč. Súd určil matke povinnosť prispievať výživným na mal. T. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona (zák. č. 601/2003 Z.z.), čo v súčasnosti predstavuje sumu 29,42 € mesačne, nakoľko v konaní bolo preukázané, že matka nemá zabezpečený riadny stály príjem. Určené výživné predstavuje zákonné minimum (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine), ktorým je povinný každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Otcovi bolo určené výživné v rozsahu 80,00 €, nakoľko je zamestnaný, jeho mzda dosahuje výšku 25.000,- Kč a určená výška je primeraná jeho pomerom a zárobkovým možnostiam.

28. Súd súčasne zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Skalica č.k. 8PPOm/1/2020 - 22 zo dňa 06.05.2020, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie v zmysle § 365 CMP, nakoľko odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

29. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. V súlade s ustanovením § 52 CMP súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiadnemu z účastníkov trovy konania nevznikli a zo spisu žiadne nevyplývajú.

31. Po vyhlásení odôvodnení rozsudku a po daní poučenia o odvolaní otec a kolízny opatrovník zhodne uviedli, že sa vzdávajú odvolania voči tomuto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku nemôže otec a kolízny opatrovník podať odvolanie.

Proti rozsudku môže matka podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).